

Rammer for samordning av statlige innsigelser til kommunale planer etter plan- og bygningsloven

Oppstartsfasen

- Fylkesmannen skal bidra til at berørte statlige fagmyndigheter gir innspill til kommunale planer ved oppstart av planarbeid. Det skal gå klart fram av innspillene om nasjonale eller vesentlige regionale interesser kan bli berørt.
- Fylkesmannen skal bidra til at statlige myndigheter er aktive medspillere i arbeidet med utforming av planforslag.
- Fylkesmannen skal bidra til at regionalt planforum brukes aktivt av berørte statlige myndigheter og kommunene i fylket. Planforslag som kan komme i konflikt med nasjonale og vesentlige regionale interesser bør diskuteres i planforum før offentlig ettersyn.
- Fylkesmannen har i denne fasen ingen utvidet samordningsrolle utover det som framgår av plan- og bygningsloven. Det innebærer at fylkesmannen skal bidra til best mulig dialog og samordning mellom statlige myndigheter, samarbeide med fylkeskommunen om å få fram nasjonale og vesentlige regionale interesser osv. Fylkesmannen gis i denne fasen ingen myndighet til å overprøve statlige myndigheter ut over eget ansvarsområde.
- Plikten etter plan- og bygningsloven § 3-2 til å delta i planleggingen og gi kommunene informasjon som har betydning for planleggingen, tilligger hver enkelt statlig fagmyndighet. Samordningen endrer ikke rollefordelingen mellom fylkesmann og fylkeskommunen slik den er beskrevet i plan- og bygningsloven § 3-2.

Høringsfasen

- Ordningen innebærer ingen endring av høringsfristene som kommunen setter. Det forutsettes at de statlige fagmyndighetene og fylkesmannen i rollen som samordner, gjør det som skal til for å holde fristen. I enkelte tilfeller kan det være behov for å utvide høringsfristen. Fylkesmannen må avklare dette med kommunene og fagmyndighetene i hvert enkelt tilfelle.
- De statlige fagmyndighetene sender høringsuttalelser med innsigelse til fylkesmannen. Høringsuttalelser uten innsigelse sendes til kommunen med kopi til fylkesmannen som grunnlag for samordnet statlig vurdering.
- Fylkesmannen samordner innsigelsene i samråd med høringsinstansene, og får dermed en utvidet rolle. Fylkesmannen skal vurdere innsigelsene og gi en samlet uttalelse til kommunen der det tas stilling til hvilke innsigelser som skal fremmes. Fylkesmannen kan avskjære en innsigelse slik at denne ikke blir fremmet for kommunen. Det forutsettes at slik avskjæring skjer i dialog med vedkommende myndighet.
- Fylkesmannen kan avskjære innsigelser som:
 - ikke er begrunnet i nasjonale eller vesentlige regionale interesser eller av vesentlig betydning for vedkommende organs saksområde, jf. pbl § 5-4 første ledd
 - er fremmet etter høringsfristen, jf. pbl § 5-4 siste ledd
 - har vært eller kunne vært fremmet tidligere, jf. pbl § 5-5 første ledd
 - er fremmet uten at statsetaten har deltatt i planprosessen, jf. pbl § 5-5 siste ledd

- er motstridende og hindrer kommunen i å fatte planvedtak
- Det overlates til fylkesmannen å finne praktiske løsninger for samordnet uttalelse. De enkelte statlige myndigheters høringsuttalelser inkludert innsigelser som er avskåret, skal følge fylkesmannens samlede uttalelse.
- Om mulig bør fylkesmannen invitere kommunen og innsigelsesmyndigheten(e) til dialogmøte før innsigelsene sendes til kommunen. Fylkeskommunen bør delta i møtene dersom innsigelsene berører deres ansvarsområder eller regionale planer.
- Dersom fylkesmannen avskjærer en innsigelse, vil Kommunal- og moderniseringsdepartementet ha adgang til å innkalle planen etter plan- og bygningsloven § 11-16 tredje ledd og § 12-13 tredje ledd. Dersom en innsigelsesmyndighet mener at en innsigelse er så viktig at planen bør innkalles etter disse reglene, må dette avklares med det aktuelle fagdepartement som eventuelt tar saken opp med Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Etter høring

- Etter at fylkesmannen har kommet med sin samordnede høringsuttalelse, forutsettes det at kommunen og innsigelsesmyndigheten arbeider aktivt for å finne løsninger. Fylkesmannen bidrar til å finne løsninger ved behov. Fylkeskommunen bør delta på møter dersom saken berører deres ansvarsområde eller regionale planer. Regionalt planforum kan være en aktuell arena for å avklare innsigelser som berører flere parter.
- Fylkesmannens rolle som mekler ved innsigelser er uendret. Det betyr at fylkesmannen er mekler mellom kommunen og den fagmyndigheten som har fremmet innsigelsen. Det er et mål at samordningen av statlige innsigelser fører til at flere saker løses før mekling, og at færre saker må sendes til Kommunal- og moderniseringsdepartementet for avgjørelse.
- Oversendelse til departementet der det gjenstår innsigelser etter kommunestyrets planvedtak, følger de ordinære rutinene.

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

«KONTAKT»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Ingeborg Austreng, 22003645

Til kommuner og regionale statlige etater : Informasjon angående samordning av statlige innsigelser

Fra 01.01.2019 er Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Fylkesmannen i Østfold og Fylkesmannen i Buskerud slått sammen til Fylkesmannen i Oslo og Viken.

Samordning av statlige innsigelser er fra 2019 innført som en nasjonal ordning. Dette medfører at alle statlige innsigelser skal samordnes av Fylkesmannen før de sendes til kommunen, jf. føringene gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) i brev av 22. desember 2017. Innsigelser som fremmes av fylkeskommunene, Sametinget eller nabokommuner er ikke en del av samordningen. Fylkesmannen har i dialog med KMD fått klarhet i at samordningen gjelder for planer oversendt statlige myndigheter etter 01.01.2019.

Bakgrunn

I 2013 ble det startet et samordningsforsøk i utvalgte fylker som gikk på samordning av statlige innsigelser. Målet med samordningsforsøket var å sikre en effektiv og målrettet behandling av plansaker, og et godt samarbeid mellom kommunene og statlige myndigheter. Det var også et mål at forsøket skulle bidra til å styrke kvaliteten og gjennomførbarheten av kommunale planer. Hensikten med forsøket var å redusere antall innsigelser, gjennom tidlig involvering og forutsigbarhet fra berørte parter.

På bakgrunn av de positive erfaringene, som fremgår i rapporten *Evaluerings av forsøket med samordning av statlige innsigelser til kommunale planer, Norut rapport 11/2016*, besluttet KMD å innføre samordning av statlige innsigelser som en permanent ordning for alle fylker fra 2019. Noen av erfaringene som er trukket frem er at samordningen har styrket dialogen og samhandlingen mellom forvaltningsnivåene, og gitt en mer effektiv og bedre statlig medvirkning i kommunale planprosesser. Statlige innsigelser er bedre begrunnet og statlige etater er mer løsningsorienterte enn tidligere. Fylkesmennene bidrar aktivt til å løse uenigheter mellom kommunene og statsetatene.

Samordning i praksis

Samordningen av statlige innsigelser medfører følgende for kommunen og statlige etater:

- Kommunen må sikre at alle statlige instanser som kan ha merknader eller innvending til planforslaget får planforslaget tilsendt på høring.

- Innsigelser fra statlige instanser som fremmes til planforslag etter plan- og bygningsloven skal sendes til Fylkesmannen i Oslo og Viken fra 2019.
- For å ha tilstrekkelig tid til samordning må innsigelsen fremmes til Fylkesmannen 2 uker før ordinær høringsfrist.
- Fylkesmannen foretar en samlet vurdering av innsigelsene som er fremmet. Fylkesmannen kan i den forbindelse avskjære innsigelser på nærmere angitte betingelser, se vedlegg.
- Fylkesmannen kan, dersom det er nødvendig, innkalle kommunen og statlig etat til dialogmøte i forkant av høringsfristen. Dette gjelder i saker hvor innsigelsen kan løses i forkant.
- Dersom det er behov for utsatt høringsfrist tar Fylkesmannen kontakt med kommunen.
- Fylkesmannen sender et samordnet høringsbrev til kommunen, hvor alle innsigelsene fremgår tydelig. Alle høringsbrev fra de statlige etatene følger i sin helhet vedlagt dette brevet.
- Oppfølging av innsigelser skjer i dialog mellom den etat som har fremmet innsigelse og kommunen.
- I planforslag hvor det *ikke* fremmes innsigelse skal høringsuttalelsene sendes direkte til kommunen, med kopi til Fylkesmannen.

For å sikre at samordningen av statlige etater skjer på en smidig måte er alle parter avhengig av å ha god dialog. Det oppfordres derfor til å ta tidlig kontakt med Fylkesmannen når man ser planforslag hvor det vurderes å fremme innsigelse.

Ytterligere informasjon

Brevet fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet 22. desember 2017 med beslutningen om å gjøre forsøket til en permanent ordning finner dere i sin helhet på departementet sin hjemmeside:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/delegering-av-myndighet-til-a-samordne-statlige-innsigelser-til-kommunale-planer-etter-plan--og-bygningsloven/id2590406/>

Vedlagt finner dere rammer for samordningen av innsigelser.

Dersom det er spørsmål rundt samordningen av statlige innsigelser kan det tas kontakt med:

- Eli Kristin Nordsiden, seksjonssjef for Klima- og plan , Fylkesmannen i Oslo og Viken fra 01.01.2019

Fylkesmannen i Oslo og Vikens adresse er:

e-post: fmovpost@fylkesmannen.no

Post:

Fylkesmannen i Oslo og Viken

Postboks 325 1502 Moss